

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ภาษาเป็นวัฒนธรรมสำคัญและเป็นองค์ประกอบสำคัญที่จะช่วยให้วัฒนธรรมด้านอื่น ๆ ยืนยงอยู่ได้ ความเจริญของงามอารยภาษาเป็นเครื่องถ่ายทอดและบันทึก ภาษาจึงเป็นเครื่องถ่ายทอดความรู้และความรู้สึกให้แก่กันในสังคมมนุษย์ (สุทธีวงศ์ พงศ์ไพมูลย์ 2546: 3) ดังนั้นทักษะต่าง ๆ ทางภาษาอันได้แก่ การฟัง พูด อ่าน และเขียนจึงมีความสำคัญควรได้รับการฝึกฝนและใช้อยู่เสมอ เพื่อให้ใช้ได้อย่างคล่องแคล่ว เพราะถ้าผู้ใช้มีความสามารถจะเป็นเครื่องช่วยให้การถ่ายทอด การสื่อความคิด ความรู้สึก ทัศนคติ ตลอดจนประสบการณ์ต่าง ๆ ไปสู่ผู้รับให้เข้าใจ และเกิดความคิด ความรู้สึก รวมทั้งทัศนคติที่ใกล้เคียงกันได้ (กิติยวดี บุญเชื้อ 2520: 78) โดยเฉพาะการเขียนนั้นเรียกได้ว่าสำคัญที่สุด ดังปรากฏในคู่มือการสอนหลักภาษาไทยเล่ม 1 ว่า "การคิดคือสื่อสารของมนุษย์นั้นทำได้หลายทาง แต่ทางที่สำคัญที่สุดคือ การพูด และการเขียน" (กระทรวงศึกษาธิการ 2546: 70) เนื่องจากการเขียนเป็นทักษะที่ใช่เป็นเครื่องมือในการสื่อความหมายได้คงทนและปรากฏเป็นหลักฐานได้ดีกว่าทักษะอื่น เพราะจารึกไว้เป็นตัวอักษรไม่ลบเลือนรวดเร็วเหมือนคำพูด การเขียนจึงใช่เป็นเครื่องมือในการคิดต่อระหว่างอดีตและปัจจุบันและปัจจุบันถึงอนาคตได้ก็ (จูโร วรศักดิ์โยธิน 2519: 52) ซึ่งความเห็นนี้ตรงกับสุนันทา โสวัจจ์ ซึ่งกล่าวว่า "ภาษาเขียนทำให้มนุษย์คิดต่อสื่อสารกันได้ แม้ในระยะทางไกล หรือแม้แต่ในชั่วอายุคนหนึ่งกับอีกชั่วคนหนึ่ง ซึ่งอยู่ห่างไกลกันหลายร้อยปี (สุนันทา โสวัจจ์ 2511: 1) นอกจากนี้ วรณี โสมประยูร ยังได้เน้น

ถึงความสำคัญของการเขียนว่า "ในบรรดาทักษะทางภาษาทั้งสี่คือ การฟัง พูด อ่าน และเขียนนั้นถือว่าการเขียนเป็นทักษะการแสดงออกที่สำคัญเป็นการถ่ายทอดความคิด ความรู้สึก และความเข้าใจของตนเองออกมาเป็นตัวอักษร เพื่อสื่อความหมายให้ผู้อื่นเข้าใจและเป็นเครื่องมือในการพัฒนาความคิด สติปัญญา ตลอดจนทัศนคติอีกด้วย (วรวิณี โสภประยูร 2515: 1) แต่ปรากฏว่า ในปัจจุบันนักเรียนส่วนใหญ่กลับเขียนหนังสือผิดพลาดกันมาก จากรายงานการวิจัยเรื่องการวิเคราะห์จุดอ่อนด้านทักษะเบื้องต้นทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ พบว่า นักเรียนประถมศึกษาส่วนมากยังมีจุดอ่อนในการเขียนสะกดคำ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2519: 23) ซึ่งจำเป็นที่จะต้องได้รับความเอาใจใส่ในชั้นเรียนเป็นอย่างยิ่ง

การเขียนสะกดคำหรือการเขียนสะกดการันต์ให้ถูกต้องเป็นการเรียนเขียนโดยครูเป็นผู้กำหนดคำและความให้นักเรียนเขียน ซึ่งเรียกกันว่าเป็นการเขียนตามคำบอกหรือเขียนไทยนั่นเอง การสะกดคำเป็นทักษะที่สำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งต่อชีวิตประจำวัน และความเป็นอยู่ของบุคคลในยุคปัจจุบัน เพราะการสะกดคำได้ถูกต้องจะช่วยให้อ่านหนังสือออกและเขียนหนังสือได้ถูกต้อง ซึ่งเป็นรากฐานที่สำคัญของการเรียนวิชาต่าง ๆ (สุนันท์ จงชนสารสมบัติ 2524: 4) สามารถนำประโยชน์จากการเขียนสะกดคำไปใช้กับวิชาอื่น ๆ ได้ดีคือ ถ้าเด็กเขียนสะกดคำได้ถูกต้องและรวดเร็ว เด็กจะมีความสามารถในการเขียนด้านอื่น ๆ เพิ่มขึ้น และสามารถเรียนวิชาอื่น ๆ ได้ดีขึ้น (แก้วทศ ไทรงาม 2520: 2)

เมื่อการสะกดคำให้ถูกต้องเป็นส่วนหนึ่งของการใช้ภาษาอย่างมีประสิทธิภาพและมีประโยชน์ดังกล่าว แล้วยังมีผู้เขียนคำผิดอยู่มาก จึงควรจะได้ตระหนักถึงปัญหานี้ และแก้ไขข้อบกพร่องกันอย่างจริงจัง (มณฑนา วัฒนถนอม 2524: 5) ซึ่งมีส่วนสำคัญที่จะแก้ปัญหานี้ได้ก็คือครู ครูจะต้องให้ความสนใจ เห็นความสำคัญ โดยเฉพาะในสถานการณ์การสอนของครูนั้น ถ้าได้มีการนำวิธีการแปลก ๆ ใหม่ ๆ ที่จะ

ทำให้นักเรียนสะกดคำได้ถูกต้องและรวดเร็วขึ้นมาสอน มาฝึกฝนก็จะทำให้นักเรียน เกิดความชำนาญ ประสบการณ์และเข้าใจมากขึ้น เพราะปัจจุบันปัญหาของการ สะกดคำที่สำคัญประการหนึ่งก็คือ คำที่นักเรียนพบปะมีมากมาย ทำให้เกิดความ สับสนยุ่งยากที่จะจดจำ (Harold G. Shane and Others 1961: 71) บวกกับวิธีการที่ครูผู้สอนเขียนสะกดคำส่วนใหญ่ใช้สอนอยู่ทุกวันนี้ก็คือ การให้ นักเรียนเขียนตามคำบอกของครูโดยครูเลือกข้อความตอนใดตอนหนึ่งที่เด็กเคย เรียนมา มาให้เด็กเขียน หรือใช้คำที่ครูเลือกมาบอกปน ๆ กันไป โดยไม่มีการ จัดลำดับความยากง่ายของคำ ไม่มีกิจกรรมใด ๆ เป็นขั้นนำมาก่อนจะให้เด็กเขียน คำ ไม่มีการฝึกฝน ไม่มีแบบฝึกหัด พอนักเรียนเขียนคำใดผิด ครูก็ให้แก้ซ้ำ ๆ หลาย ๆ ครั้ง ซึ่งก็น่าจะเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้เด็กไม่สนใจ เมื่อหน่ายเกิดความ สับสนจนเขียนผิดกันมาก เพราะการฝึกทักษะหรือการสอนทักษะทางภาษาไทยนั้น ถ้ามีการสอนให้สัมพันธ์กันย่อมจะทำให้เด็กมีพัฒนาการดีขึ้น เพราะทักษะทั้งสี่ ประการนี้ของอาศัยซึ่งกันและกันช่วยส่งเสริมซึ่งกันและกัน (มณฑนา วัฒนธนม 2524: 75) และวิธีที่จะฝึกทักษะให้ได้ผลดีอีกวิธีหนึ่งก็คือ "การฝึกทักษะควร ฝึกจากสิ่งที่ยากก่อนแล้วจึงไปหาสิ่งที่ยาก" (ฐะปะนีย์ นาครทรรพ อ้างถึงใน ประเสริฐ เชนชิต 2518: 18)

ด้วยเหตุผลดังกล่าวทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาว่า วิธีสอนเขียน สะกดคำวิธีใดจะช่วยให้เด็กมีความสามารถและประสิทธิภาพสูงสุดในการเขียน สะกดคำซึ่งเป็นรากฐานสำคัญของการเรียนวิชาต่าง ๆ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการเขียนสะกดคำของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่สอง ระหว่างวิธีสอนเขียนตามคำบอก ที่จัดคำเป็นกลุ่มคำยากง่าย กับจัดแบบคละคำ

สมมุติฐานของการวิจัย

1. นักเรียนที่ได้รับการสอนสะกดคำโดยวิธีจักคำเป็นกลุ่มยากง่าย จะมีผลสัมฤทธิ์ในการเขียนสะกดคำสูงกว่าแบบวิธีคละคำ
2. นักเรียนที่ได้รับการสอนสะกดคำโดยวิธีจักคำเป็นกลุ่มยากง่าย จะใช้เวลาในการเขียนสะกดคำน้อยกว่าแบบคละคำ

ขอบเขตของการวิจัย

1. เนื้อหาที่ใช้สอน คือคำจำนวน 60 คำ ที่เลือกมาจากบัญชีคำศัพท์วิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่สองจำนวน 798 คำ ในหนังสือคู่มือการสอนวิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่สอง ของกระทรวงศึกษาธิการ
2. แบบทดสอบที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มี 2 ชุดคือ
 - ก. แบบทดสอบสะกดคำที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยเลือกคำ 30 คำจากเนื้อหาที่สอน มาจัดระดับความยากง่ายตามแนวที่ สุนันท์ จงชนสารสมบัติ ได้วิจัยไว้ แล้วเรียงลำดับเริ่มจาง่าย ปานกลาง ไปจนถึงยาก ช่วงละ 10 คำ รวม 30 คำ ใช้กับกลุ่มทดลอง
 - ข. แบบทดสอบที่นำคำทั้ง 30 คำ ซึ่งเป็นคำชุดเดียวกันกับชุด ก มาคละกัน โดยไม่เรียงลำดับความยากง่าย ใช้กับกลุ่มควบคุม
3. แม้ว่าตัวอย่างประชากรจะมีพื้นฐานความรู้ทางการสะกดคำและอายุใกล้เคียงกัน แต่ก็อาจมีตัวแปรอื่น ซึ่งอยู่นอกเหนือการควบคุมของผู้วิจัย เช่นระดับสติปัญญาและสภาพทางครอบครัวจึงอาจทำให้ผลการวิจัยคลาดเคลื่อนไปบ้าง

ข้อตกลงเบื้องต้น

1. การวิจัยครั้งนี้ไม่คำนึงถึงสิ่งแวดล้อม ฐานะทางสังคม และเศรษฐกิจของครอบครัว อาชีพบิดามารดาตลอดจนองค์ประกอบอื่น ๆ ของนักเรียน นอกจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสะกดคำตามเนื้อหาของบทเรียนและแบบทดสอบดังกล่าว
2. แบบทดสอบที่ใช้สอน นักเรียนหลังการสอนครบ 6 ครั้งนั้น เป็นแบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยเลือกคำจากงานวิจัยของ สุนันท์ จงชนสารสมบัติ เท่านั้น

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ศึกษารวบรวมความรู้ เกี่ยวกับการสอนเขียน อ่าน และสะกดคำจากเอกสาร ตำรา บทความ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งภาษาไทย และภาษาอังกฤษ รวมทั้งศึกษาหลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 แบบเรียนภาษาไทย และคู่มือการสอนวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่สอง ของกระทรวงศึกษาธิการ

2. สร้างเครื่องมือในการวิจัย ซึ่งประกอบด้วย

2.1 แผนการสอนวิชาภาษาไทย "เรื่องการเขียนสะกดคำ" ชั้น 2 ชุด โดยแผนการสอนทั้ง 2 ชุด มีเนื้อหาเหมือนกัน แต่ชุดแรกใช้วิธีสอนแบบนำคำที่จะสอนมาจัดเป็นกลุ่มแล้วเรียงลำดับคำจากง่ายไปถึงยาก ชุดที่สองใช้วิธีสอนแบบคละคำ คือ ไม่มีการเรียงลำดับคำ เวลาสอน ๆ 6 ครั้ง ๆละ 3 คาบ ซึ่งมีขั้นตอนในการสร้างแผนการสอน ดังนี้คือ

2.1.1 นำแผนการสอนไปให้ครูทรงคุณวุฒิ 5 ท่านตรวจและให้ข้อเสนอแนะ เพื่อแก้ไข

2.1.2 นำแผนการสอนที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองกับนักเรียนชั้น ประถมปีที่สอง โรงเรียนวัดหัวลำโพงที่ไม่ใช่ตัวอย่างประชากร จำนวน 24 คน แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขค่านกิจกรรมการสอน เวลา และการประเมินผล

2.1.3 สร้างแบบทดสอบการสะกดคำของนักเรียน โดยดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

2.1.3.1 ศึกษากลุ่มคำซึ่ง สุนันท์ จงชนสารสมบัติ ได้วิจัยแยกแยะระดับความยากง่ายไว้แล้ว ดังนี้

คำที่ยากมาก	เป็นคำที่นักเรียนเขียนผิดร้อยละ	80.6 - 100
คำที่ยาก	เป็นคำที่นักเรียนเขียนผิดร้อยละ	65.6 - 80.5
คำที่ยากปานกลาง	เป็นคำที่นักเรียนเขียนผิดร้อยละ	35.6 - 65.5
คำที่ง่าย	เป็นคำที่นักเรียนเขียนผิดร้อยละ	5.6 - 35.5

2.1.3.3 สร้างแบบทดสอบจากคำทั้ง 30 คำ ที่สุ่มมาได้นั้น โดยแบ่งออกเป็น 2 ชุดคือ แบบทดสอบเรียงคำจากง่ายไปยาก และแบบทดสอบคละคำ

3. การคัดเลือกตัวอย่างประชากร

ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนจากโรงเรียนวัดหัวลำโพง เขตบางรัก สังกัดกรุงเทพมหานคร และโรงเรียนวัดราชบูรณะศรีราชาธรรม เขตพระโขนง สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยเลือกตามพื้นความรู้ที่ใกล้เคียงกันเป็นคู่ (Match by pair) จำนวน 30 คู่ เพื่อแยกเป็นกลุ่มควบคุมจำนวน 30 คน และกลุ่มทดลองจำนวน 30 คน กลุ่มควบคุมใช้ตัวอย่างประชากรจากโรงเรียนวัดราชบูรณะศรีราชาธรรม ใช้วิธีสอนเขียนสะกดคำแบบคละคำ และกลุ่มทดลอง ใช้ตัวอย่างประชากรจากโรงเรียนวัดหัวลำโพง โดยใช้วิธีสอนเขียนสะกดคำแบบนำคำที่จะสอนมาจัดเป็นกลุ่มคำ แล้วสอนเรียงลำดับจากค่าง่ายไปหายาก

แนวในการจับคู่ตัวอย่างประชากร ใช้แบบทดสอบความพร้อมในการเขียนของสมประสงค์ สถาปิตานนท์ ซึ่งระบุไว้ว่า ใช้กับนักเรียนชั้นประถมปีที่หนึ่ง ระยะปลายปี

หรือใช้กับนักเรียนที่เริ่มขึ้นชั้นประถมปีที่สอง

4. การเก็บข้อมูล

4.1 ผู้วิจัยได้ลงมือสอนเขียนสะกดคำ ตามแผนการสอนที่สักร่างขึ้นทั้ง 2 ชุด ใช้เวลาสอน 2 สัปดาห์ติดต่อกัน สัปดาห์ละ 3 ครั้ง คือ วันจันทร์ พุธ ศุกร์ ครั้งละ 3 คาบ

4.2 เมื่อ สอนครบ 6 ครั้งทั้งสองกลุ่มแล้ว ผู้วิจัยทดสอบตัวอย่าง ประชากรกลุ่มทดลองด้วยวิธีให้เขียนคำตามคำออกด้วยแบบทดสอบที่จัดคำเป็นกลุ่มตามระดับความยากง่าย และทดสอบกลุ่มควบคุมด้วยแบบทดสอบที่จัดคำแบบคละคำ

4.3 ในการทดสอบผู้วิจัยให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเขียนตามคำออกทีละคำ โดยผู้วิจัยบอกคำทีละคำ คำละ 1 ครั้ง แล้วอธิบายความหมายด้วยการยกประโยคประกอบบอกคำเดิมซ้ำอีกครั้งหนึ่ง แล้วจึงให้นักเรียนลงมือเขียน เมื่อนักเรียนทุกคนเขียนเสร็จแต่ละคำ ผู้วิจัยจับเวลาว่า แต่ละคำใช้เวลาเท่าไร เพื่อนำไปเปรียบเทียบความเร็วของตัวอย่างประชากรทั้ง 2 กลุ่ม แล้วจึงให้เขียนคำต่อไปจนครบทั้ง 30 คำ

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อทดสอบตัวอย่างประชากรทั้ง 2 กลุ่มเสร็จแล้ว ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังต่อไปนี้

5.1 นำค่ามาตรวจให้คะแนนโดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้
 คำที่นักเรียนเขียนถูกต้อง ให้ค่าละ 1 คะแนน
 คำที่นักเรียนเขียนผิด ให้ 0 คะแนน

5.2 นำคะแนนที่ได้จากการทดสอบทั้ง 2 กลุ่มมาเปรียบเทียบกันโดยการทดสอบค่าที (t - test)

5.3 หาเวลาเฉลี่ยของแต่ละกลุ่มเพื่อดูว่า กลุ่มใดจะเขียนได้ถูกต้องและ

รวดเร็วกว่ากัน

6. สรุปผลการวิจัย อภิปรายและเสนอแนะโดยนำผลการวิจัยมา เสนอในรูปแบบของตารางและความเรียง

ความจำกัของการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้อาจไม่สมบูรณ์เท่าที่ควร เนื่องจากการเรียงลำดับความยากง่ายของคำนั้น เรียงตามผลงานวิจัยของสุนันท์ จงชนสารสมบัติ ซึ่งมีตัวอย่างประชากรเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่สองของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ในเขตพระนคร เท่านั้น เมื่อนำมาทดสอบกับตัวอย่างประชากรทั้ง 2 กลุ่ม ซึ่งมีสภาพแวดล้อมต่างกัน เวลาต่างกัน ความยากง่ายของคำบางคำที่จัดไว้ในแบบทดสอบ อาจมีความยากง่ายคลาดเคลื่อนไป ไม่เป็นไปตามลำดับ

คำจำกัดความของการวิจัย

1. การเขียนสะกดคำ หมายถึงการเขียนที่มีการเรียงพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ ตัวสะกดการันต์ ได้ถูกต้องตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2493
2. การสอนเขียนสะกดคำ หมายถึงการเขียนเขียนของนักเรียน โดยครูเป็นผู้กำหนดคำและความให้นักเรียนเขียน ซึ่งเรียกกันว่า เขียนตามคำบอกหรือเขียนไทยก็ได้
3. การจัดกลุ่มคำ คือการนำคำที่จะสอนมาจัดเรียงลำดับเป็นคำที่ยาก ปานกลาง ง่าย แล้วเริ่มให้เขียนจากคำง่ายไปก่อนตามลำดับที่จัดไว้ จนถึงคำที่ยากที่สุด
4. การกลະคำ คือการนำคำที่จะสอนมาให้ให้นักเรียนเขียนทดสอบ โดยไม่มีการเรียงลำดับ บอกปน ๆ กันไป ยากบ้างง่ายบ้าง กลະกัน
5. ผลสัมฤทธิ์ของการเขียนสะกดคำของนักเรียน หมายถึงคะแนนที่นักเรียนได้จากการทดสอบเขียนตามคำบอก

6. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่สอง หมายถึงนักเรียนชายหญิงที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นประถมศึกษาปีที่สอง โรงเรียนวัดหัวลำโพง เขตบางรัก และโรงเรียนวัดรามวรศาสตร์ทศาธรรม เขตพระโขนง สังกัดกรุงเทพมหานคร ซึ่งใช้เป็นตัวอย่างประชากร โรงเรียนละ 30 คน รวม 60 คน

ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย

1. เป็นข้อคิดสำหรับครูผู้สอน เกี่ยวกับการสอน เขียนตามคำบอก ว่า วิธีใดจะเป็นวิธีที่ทำให้นักเรียนสะกดคำได้ถูกต้องและรวดเร็ว
2. เป็นแนวทาง เสนอแนะวิธีสอน เขียนสะกดคำอีกวิธีหนึ่ง เพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการ เรียนการสอนในระดับประถมศึกษาได้นำไปคิดแปลง เพื่อปรับปรุงการสอน เขียนสะกดคำให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
3. เป็นแนวทางในการสร้างแบบฝึกสะกดคำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่สอง และเป็นแนวทางในการศึกษาการสะกดคำในระดับชั้นอื่น ๆ ต่อไป

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย